

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Біолого-технологічний факультет
Кафедра технології кормів і годівлі тварин
Кафедра технології виробництва і переробки продукції
тваринництва та кінології
Кафедра генетики, селекції та біотехнології тварин

**РОБОЧА ПРОГРАМА (СИЛАБУС) ОСВІТНЬОГО
КОМПОНЕНТА № 10 ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРАКТИКИ**

Реалізується в межах освітньої програми

**ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ
ТВАРИННИЦТВА**

за спеціальністю **Н2 ТВАРИННИЦТВО**

на другому (магістерському) рівні вищої освіти

2025 / 2026 навчальний рік

Розробники: _____
 (підпис) (прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

 (підпис) (прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

 (підпис) (прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено Радою із забезпечення якості освітньої діяльності біолого-технологічного факультету	протокол від <u>19.05.2025</u>	№ <u>4</u>
	_____	_____
	(підпис)	(прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми _____
 (підпис) (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма _____
 (підпис) (ПІБ)

Рецензенти: _____
 (підпис) (прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

 (підпис) (прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації

 (підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 20 . 05 . 2025 р.

СНАУ, 2025 рік

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ					
1.	Назва ОК	Дослідницька практика (вид практики)			
2.	Факультет/ кафедра	Факультет: біолого- технологічний Кафедра технології кормів і годівлі тварин Кафедра технології виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології Кафедра генетики, селекції та біотехнології тварин			
3.	Статус ОК	Обов'язковий			
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для обов'язкових ОК	Освітньо – професійна програма «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва ». другого рівня вищої освіти за спеціальністю Н2 Тваринництво. Галузі знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина			
5.	Рівень НРК	7 рівень			
6.	Семестр та тривалість вивчення	Денна: 2 семестр, 10 тижнів Заочна: 2 семестр, 10тижнів			
7.	Кількість кредитів ЄКТС	10			
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття) денна			Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні	Денна
					Заочна
9.	Мова навчання	українська			
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Кандидат с.-г. наук, доцент Шпетний Микола Борисович			
10.1	Контактна інформація	кабінет 319 головного корпусу ел. адреса: victor.opara@snau.edu.ua консультації: щосереди 13 ⁰⁰ -14 ⁰⁰ .			
11.	Загальний опис освітнього компонента	Проходження дослідницької практики є важливою складовою частиною освітнього процесу і спрямовано на оволодіння здобувачами системою професійних вмінь та навичок, а також оволодіння первинним досвідом професійної діяльності і має сприяти саморозвитку здобувача. .			
12.	Мета освітнього компонента	Основною метою проходження дослідницької практики здобувачами вищої освіти спеціальності Н2 Тваринництво ОПП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» є поглиблення та закріплення набутих теоретичних знань з основних професійно-орієнтованих компонентів, опанування сучасними прийомами та методами прийняття управлінських рішень при здійсненні професійної діяльності, оволодіння навичками самостійної практичної діяльності на посадах технологів (зоотехніків) підприємств а також зборі наукових і виробничих матеріалів для підготовки кваліфікаційної роботи. Дослідницька практика передбачає також опанування сучасних технологій виробництва продукції сільськогосподарських тварин та її переробки.			

		Програма дослідницької практики та її зміст мають відповідати напряму наукових досліджень здобувача та бути спрямованими на виконання індивідуального завдання. Під час такої практики надається можливість застосувати нові методи та отримати результати досліджень, що є необхідними для виконання кваліфікаційної роботи.
13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент базується на дисциплінах: методологія та організація наукових досліджень із застосуванням іноземної мови за професійним спрямуванням; виробничий менеджмент, організація бізнесу та управління персоналом у тваринництві; сучасні технології кормів і кормових добавок; інноваційні технології виробництва продукції тваринництва; інноваційні технології переробки продукції тваринництва; селекція с. - г. тварин; інновації у молочному і м'ясному скотарстві.
13.1	Матеріально-технічне забезпечення реалізації ОК	Вимоги до бази практик: - наявність структур, що відповідають освітнім програмам, за якими здійснюють підготовку фахівців у закладі вищої освіти; - можливість надати практикантам на час практики робочі місця; - надання права користуватися бібліотекою, лабораторіями, технічною та іншою документацією, потрібною для виконання програми практики; - можливість подальшого працевлаштування випускників (на загальних підставах за наявності вакансій); - наявність інформаційного забезпечення практикантів щодо новітніх технологій, що використовують у галузі. Підприємство, де здобувач проходить дослідницьку практику, а саме його виробничі підрозділи, що займаються тваринництвом чи переробкою тваринницької продукції стають об'єктом його самостійного прикладного дослідження.
14.	Політика академічної доброчесності	У випадку, якщо здобувач здає роботу іншого здобувача як свою власну, така робота анулюється і виконується повторно. У випадку списування – повторне складання відповідного завдання. У випадку використання текстових запозичень без належного цитування (академічний плагіат) - робота анулюється.
15.	Посилання на курс	https://btf.snau.edu.ua/studentu/praktichna-pidgotovka-studentiv/os-magistr/
16.	Ключові слова	Практична підготовка, дослідження, тваринництво, продукція тваринництва.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в профілі ОП)										Як оцінюється РНД ⁴
	ПРН ₁	ПРН ₂	ПРН ₃	ПРН ₄	ПРН ₆	ПРН ₇	ПРН ₉	ПРН ₁₀	ПРН ₁₁	ПРН ₁₂	
ДРН 1. Дати фахову оцінку галузі тваринництва та діючих на підприємстві технологій виробництва і переробки продуктів тваринництва.	+								+		Підготовка звіту з дослідницької практики
ДРН 2. Застосовуючи набуті теоретичні знання та практичні навички, використовуючи сучасні інформаційні технології та програмне забезпечення проаналізувати ефективність технологій годівлі, утримання розведення тварин та виробничих процесів пов'язаних з виробництвом та переробкою продукції тваринництва на підприємстві, для досліджень і розробок у сфері технологій виробництва і переробки продуктів тваринництва.				+	+	+	+		+		Підготовка звіту з дослідницької практики
ДРН 3. На основі завдань на проходження практики та методики досліджень організувати збір виробничих даних та проведення наукових досліджень чи експерименту за темою кваліфікаційної роботи.			+		+						Підготовка звіту з дослідницької практики та відповідного розділу кваліфікаційної роботи.
ДРН 4. За результатами проведених досліджень та аналізу запропонувати впровадження інновацій в сфері виробництва і переробки продуктів тваринництва та ініціювати на підприємстві розвиток професійних знань і практик.		+						+		+	Підготовка звіту з дослідницької практики та відповідного розділу кваліфікаційної роботи.
ДРН 5. Підготувати і захистити звіт з практики у відповідності до вимог											Доповідь-презентація звіту з практики

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу								Рекомендова на література
	Аудиторна робота						Самостійна робота		
	Лк		ІІз		Лаб.з				
	ден.	заоч.	ден.	заоч.	ден.	заоч.	денна	заоч.	
Тема 1. Аналіз інформаційних джерел за темою кваліфікаційної роботи. Вивчення інформаційних джерел щодо організаційного і матеріального забезпечення діяльності підприємства (місця виконання магістерської дипломної роботи), а також аналіз інформаційних джерел відповідно завданню на магістерську дипломну роботу, що є важливим для подальшого результативного дослідження науково-практичної проблеми.							80	80	Основні джерела: 1.2.3.4.8.9 Додаткові джерела: 11, 12,13 електронні ресурси
Тема 2. Характеристика місця проходження практики. Збір фактичного матеріалу щодо об'єкту дослідження та аналіз досліджуваної проблеми. Вивчення проблеми здійснюється на основі: – характеристики об'єкту досліджень; – визначення матеріалу та методів досліджень. Набуття практичних навичок за фахом.							100	100	Основні джерела: 1.2,3,4,5,7 Додаткові джерела: 11, 12,13 електронні ресурси
Тема 3. Попередні результати власних досліджень. Обґрунтування напряму власних досліджень та попередній аналіз їх результатів.							80	80	Основні джерела: 1. 2. 3,4. 5. Додаткові джерела: 1. 2. 6 електронні ресурси
Тема 4. Підготування звіту з практики у відповідності до вимог							40	40	Основні джерела: 6, 7. Додаткові джерела: електронні ресурси
Всього							300	300	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)
ДРН 1	Інструктаж з фахового стажування, пояснення, консультування	Опрацювання літературних джерел, виконання індивідуального завдання на практику
ДРН 2	Консультації наукових керівників	Опрацювання літературних джерел, виконання індивідуального завдання на практику
ДРН 3	Консультації наукових керівників	Опрацювання літературних джерел, виконання індивідуального завдання на практику
ДРН 4	Консультації наукових керівників	Опрацювання літературних джерел, виконання індивідуального завдання на практику
ДРН 5	Перевірка звітів науковими керівниками	Опрацювання літературних джерел, виконання індивідуального завдання на практику

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Оформлення документів для проходження фахового стажування та інструктаж з техніки безпеки й охорони праці (щоденник фахового стажування)	10 балів / 10 %	1 тиждень
2.	Виконання програми фахового стажування. Збирання матеріалу для написання звіту з фахового стажування. Аналіз виробничої документації досліджуваного підприємства.	30 балів / 30%	протягом практики
3.	Написання й оформлення звіту з фахового стажування.	35 балів / 35%	5-й тиждень
4.	Доповіді-презентації, відповіді і спільні обговорення	25 балів / 25%	5-й тиждень
	Всього	100 балів / 100 %	

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
	0 балів	1-7 балів	7-9 балів	10 балів
Оформлення документів для проходження фахового стажування та інструктаж з техніки безпеки й охорони праці (щоденник фахового стажування)	Щоденник відсутній і наявність інших об'єктів контролю, не враховуються. Виставляється загальна негативна оцінка за проходження	Щоденник оформлений з порушенням установлених вимог, не містить передбаченої ним інформації (зокрема щодо змісту виконаних завдань).	Щоденник у цілому містить належну інформацію, однак оформлений з порушенням установлених вимог.	Щоденник оформлено належним чином, він містить повну інформацію про діяльність практиканта.

	фахового стажування			
	0 балів	1-15 балів	16-26 балів	27-30 балів
Виконання програми фахового стажування. Збирання матеріалу для написання звіту фахового стажування (Аналітична робота)	Здобувач вищої освіти систематично порушував установлені терміни виконання завдань. Вимоги щодо програми фахового стажування не виконано.	Здобувач вищої освіти не додержувався календарного плану проходження фахового стажування. При цьому більшість вимог виконано, але окремі пункти змісту практики відсутні або недостатньо розкриті.	Здобувач вищої освіти у цілому додержувався календарного плану проходження фахового стажування, однак допускав відступи від рекомендацій, при цьому виконані усі вимоги програми фахового стажування.	Здобувач вищої освіти чітко додержувався календарного плану проходження фахового стажування. Сумлінно та вчасно виконував усі вимоги програми фахового стажування. Ним запропоновано власне вирішення виробничих питань, продемонстровано активність, цілеспрямованість, креативність.
	0 балів	1-15 балів	16-26 балів	30-35 балів
Написання й оформлення звіту фахового стажування	Звіт не відповідає встановленим вимогам щодо змісту, не містить належної інформації про зміст, форму організації діяльності, здійснюваної під час проходження фахового стажування, містить грубі змістові помилки.	Програму фахового стажування виконано на задовільному рівні. Її результати висвітлено у звіті, який при цьому містить певні неточності або не містить важливої інформації, або мають місце інші суттєві зауваження до змісту звіту.	Звіт у цілому висвітлює необхідну інформацію, передбачену вимогами, містить високу позитивну оцінку керівника, однак наявні несуттєві зауваження. Зі змісту можна зробити висновок, що програму фахового стажування виконано повною мірою і належним чином.	Звіт містить усю необхідну інформацію щодо процесу організації та результатів проходження фахового стажування. Програму фахового стажування виконано повною мірою і належним чином.
	0 балів	1-9 балів	10-20 балів	21-25 балів
	За наявності негативної характеристики керівника від бази практики або керівника в фахового стажування ід	Здобувач вищої освіти не дає задовільних відповідей по суті поставлених запитань, не орієнтується у програмі	Здобувач вищої освіти демонструє належні знання, переважно орієнтується у змісті поданого звіту та в програмі фахового	Здобувач вищої освіти демонструє належні знання, вільно орієнтується у змісті поданого звіту та в програмі фахового стажування в

кафедри позитивна оцінка практики є неможливою. У випадку, якщо здобувач вищої освіти не виконав програму фахового стажування хоча б за одним з етапів практики й одержав 0 балів за відповідний звіт, то бали, одержані за інші звіти, не враховуються, і виставляється загальна негативна оцінка за результатами проходження фахового стажування.	фахового стажування або в окремих її частинах, або припускається грубих помилок, що дають змогу зробити висновок про невиконання або неналежне виконання програми фахового стажування, свідчать про відсутність реальних результатів практики і набутих практичних навичок та вмінь.	стажування, однак у відповідях на запитання припускається окремих неточностей.	цілому, чим підтверджує її виконання; надає правильні й аргументовані відповіді на всі запитання з програми фахового стажування.
---	--	--	--

5.2. Формативне оцінювання

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Усний зворотний зв'язок від керівників фахового стажування та здобувачів освіти.	Під час проходження фахового стажування.
2.	Перевірка та обговорення керівником і здобувачем освіти звіту з фахового стажування.	Після завершення термінів фахового стажування.
3.	Усний зворотний зв'язок на звіт з фахового стажування.	Після захисту звіту з фахового стажування.

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

1. Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва : підручник для аспірантів / Л. М. Хмельничий, В. В. Повод, О. Г. Бордунова та ін. ; за заг. ред. Л. М. Хмельничого. В. І. Ладики. Одеса : Олді+, 2023. – 244 с. (Серія «На допомогу аспіранту»).
2. Ібатуллін І.І., Жуковський О.М., Бащенко М.І., та ін. Методологія та організація наукових досліджень у тваринництві : посібник. Київ : Аграрна наука, 2017. 327 с.
3. Ю.Д. Рубан, С.Ю. Рубан. Технологія виробництва молока і яловичини – Харків, Еспада. 2011 рік, 793 с.

4. Ю.Д. Рубан. Технологія виробництва молока і яловичини – Харків, Еспада, 2015 рік. 572 с.
5. Корж О.П. Етологія тварин: навчальний посібник. – Суми: Університетська книга, 2011 рік. 236 с.
6. Фермер: базовий рівень – Суми, Університетська книга, 2013 рік. – 458 с.
7. Фермер: професійний рівень – Суми, Університетська книга, 2014 рік. – 601 с.
8. Біологічні та технологічні особливості вирощування молочної худоби: Навчальний посібник / Ладика В.І., Крятов О.В., Крятова Р.Є., Рубцов І.О., Свердліков О.В./ Суми, 2005. - 260 с.
9. Проваторов Г.В., Проваторова В.О. Годівля сільськогосподарських тварин: Підручник. – Суми: ВТД: Університетська книга, 2004. – 510 с.
10. Освітня програма «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва». URL: 0

6.1.2. Методичне забезпечення

11. ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В СУМСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ АГРАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ (№ 350/ОД від 28.08.2024 р.). <http://surl.li/dpftsb>.
12. ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СУМСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (№ 103/К від 01.03.2023 р.). https://practicaltraining.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2024/10/polozhennia-pro-provdennia-praktiki-zdobuvachiv-vo-snau_na-sajt.pdf.
13. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України : Наказ Міністерства освіти України від 08.04.93р. №93. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93> (дата звернення: 19.01.2023)

6.2. Додаткові джерела

1. Довідник поживності кормів. Хімічний склад і поживність кормів України / Н.М. Карпусь, С.І. Карпович, Л.С. Прокопенко. – К.: Урожай, 1978.
 2. Ібатулін І.І., Мельничук О.Д., Столярчук П.З. Годівля сільськогосподарських тварин. – В.: Нова книга, 2007. – 612 с.
 3. Книга Waltham о кормлении домашних животных /Под редакцией И.Бургера. – М.: Биоинформсервис, 1995. – 189 с.
 4. Подобєд Л.І. Комбікорми і кормосуміші для молодняка с.-г. тварин. - К.: Урожай, 1994.
2. Наукові та науково-виробничі журнали:
- Вісник аграрної науки
 - Тваринництво України
 - Пропозиція

6.3. Програмне забезпечення

1. Excel.
2. Текстовий редактор Word.
3. Microsoft Office.Power Point.